

LIBER^{ETA}

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

Dodatak k časopisu Sindikata Italijanskih umirovljenika Spi-Cgil Fjk na hrvatskom
spi.cgilfvg.it

Edizione in croato di Liberet  Fvg Anno 24 - Numero 2 - Dicembre 2019 - Reg. Tribunale di Trieste N. 934 del 21/5/96 - Direttore responsabile Antonello Rodio - Stampa: Cronaca Fvg

AKO VAM DJELUJE MALO...

16 miliona umirovljenika očekuje odgovor i konkretne mjere od strane Vlade. Nakon aktivnosti usredotočenih na Državni proračun 2020. nastavljamo sa zalaganjem da se otvore pregovori između Vlade i sindikata već početkom nove godine.

na str. 2

PROMJENA ZA UMIROVLJENIKE I ZA DRŽAVU

Roberto Treu
(glavni tajnik Spi Cgil Fvg)

Trenutno se moramo zadovoljiti naznakama koje, iako neće ispuniti džepove umirovljenika ispražnjene najvišim porezima u Europi, godinama provođenja rezova i blokiranja revalorizacija mirovina uz istovremenu potrebu da se materijalno pomogne nezaposlenoj djeci i unučadi, ipak pružaju nadu u početak promjene trenda i bolju budućnost za državu. Nova Vlada nastala nakon razlaza Lige i Pokreta 5 zvijezda, ima istog premijera, Giuseppe Conte, ali označava povratak lijevog centra u Vladu. Povratak koji može i mora označiti zaokret ne samo po pitanju tematika vezanih za svijet rada i umirovljenika, kao što su zaposlenost, porezni sustav, mirovine,

socijalna skrb – o kojima postoji zalaganje da se napokon započnu pregovori sa sindikatima – već i različit odnos prema shvaćanju politike i društva u cjelini, nakon petnaest mjeseci takozvane Vlade Conte 1, tijekom koje su imigracija i sigurnost dominirali javnim prostorom i monopolizirali pažnju medijskog sustava.

Usprkos tome što su ekonomija i zaposlenost pokazivali zabrinjavajuće znakove novog usporavanja, živjeli smo u surealnom stanju stalne izborne kampanje, apsurdnog natjecanja unutar vladajuće većine čiji je intenzitet rastao kod svakog izlaska na izbore, svejedno bili to europski ili lokalni izbori. Iz navedenoga proizlazi velika

potreba za promjenom kursa koju nije jednostavno ostvariti, kao što nije jednostavna situacija koju je naslijedila nova Vlada, opterećena sa dugogodišnjim problemima države, kao najvažniji od svih enormni javni dug, te naslijeđe implementacije pogrešnih ili nepotpunih i nedjelotvornih mjera kao što su prihod državljanstva i kvota 100. Na to se nadovezuju i naznake recesije koja zahvaća međunarodno tržišta, inercija prisutna u javnim radovima, potenciranje neriješenih problema kao što je na primjer Ilva i općenito neriješen odnos teritorija i industrije koji dolazi na naplatu kao što možemo vidjeti i u Trstu. Dakle, start Vlade pun prepreka, i sa obvezom da se izbjegne poveća-

nje PDV-a, koje kao damoklov ma  visi nad glavama Talijana.

Vlada je, za sada, samo pružila naznake da će se zalagati, uz mnogo problema koji ju prate, za usuglašavanje razlika unutar vladajuće većine i stranaka koje ju podržavaju, da će se koncentrirati na rješavanje istinskih problema ove države i neće tražiti izlike i žrtvene jarce u imigrantima ili u iscrpljujućoj konfrontaciji sa EU. I zasigurno je pozitivna naznaka smanjenje fiskalnog klina za plaće, kao prvi konkretan korak u dobrom smjeru. Sada, međutim, moraju na red doći i umirovljenici: i oni zahtijevaju smanjenje poreza, adekvatnu revalorizaciju mirovina u odnosu na inflaciju, zakon

kojim bi se odgovorilo potrebama 3 miliona nemoćnih osoba kojima je potrebna skrb kao i njihovim obiteljima. Navedeno smo zatražili sa manifestacijom održanom 16. studenoga na Circo Massimo u Rimu, i to nastavljamo tražiti kroz mobilizaciju koja neće stati. Za navedeno se zalaže i novo regionalno tajništvo Spi, na tragu naslijeđa koje nam ostavlja odlazeći glavni tajnik Ezio Medeot, kojemu ovdje želim osobno zahvaliti te prenijeti zahvale čitavog vodstva regionalnog Spi. Zahvala koju naravno želimo proširiti i na sve aktiviste koji svakodnevno rade u našim sjedištima, za njihovu profesionalnost i humanost, i koji su nezamjenjivi za naše umirovljenike i djelatnike.

Najljepše želje za Sretne praznike
od strane Spi Cgil Fvg

Umirovljenici-Vlada, promjena neka krene od porezne politike

Pozitivna je sklonost dijalogu, ali naš pritisak na izvršnu vlast ne prestaje. Uz poreze na rad neka se snize i oni na mirovine, koje su najoporezovanije u Europi

Nešto se promijenilo glasilo je naslov dobrog filma s Jackom Nicholsonom i Diane Keaton. Ali život umirovljenika u Italiji malo sliči filmu. Pa čak i s novom vladom, ne čini se da su se stvari poboljšale: ako je kod takozvane Vlade Conte 1 pažnja prema toj kategoriji bila nula, s Vladom Conte 2 koraci prema naprijed za sada su vrlo sićušni. Zahvaljujući svojoj mobilizaciji, trećoj ove godine, Spi-Cgil, Fnp-Cisl i Uilp-Uil uspjeli su ako ništa drugo dobiti jamstvo vlade za otvaranje dijaloga. Međutim, to jamstvo još nema konkretnih pokazatelja u državnom proračunu za 2020. koji se trenutno raspravlja u Parlamentu: ništa o mogućem proširenju četrnaeste godišnje isplate mirovina, moguć je pomak naprijed po pitanju revalorizacije mirovina. Ispituje se mogućnost da se, osim već planiranog povećanja na 2.000 eura plafona za revalorizaciju, što će međutim imati minimalne učinke (50 centa mjesečno prosječno povećanje) za mirovine u rasponu od 1.500 do 2.000 eura, anticipira na 2020. povećanje sa sadašnjih 77% na 90% prilagodba mirovina inflaciji za iznose mirovina između 2.000 i 2.500 eura. Međutim, još uvijek ne postoji strukturna reforma godišnje revalorizacije mirovina koju traže umirovljenici. Niti po pitanju reforme poreza nema vijesti. Stoga je, unatoč pozitivnoj želji Vlade da otvori pregovore sa sindikatima početkom 2020. godine, mobilizacija nastavljena protestom pred Senatom, a nastaviti će se u prosincu pred Prefekturama i Zastupničkim domom.

MALTRETIRANI. Jedno od velikih pitanja u središtu pregovora, kada započnu, zasigurno će biti porezi. Sindikati cijene zaokret

■ **Desno, trenutak sa manifestacije umirovljenika održane 16. studenog u Rimu**

Vlade, tri milijarde (vidjet ćemo koliki će iznos biti po usvajanju državnog proračuna) dodijeljene smanjenju poreznog klina za zaposlenike, no za umirovljenike porez ostaje otvorena rana: porezi na mirovine, u stvari, ostaju nepromijenjeni, što potvrđuje veliko opterećenje zbog kojeg su talijanski umirovljenici među najviše oporezovanim u Europi. Sigurno su najoporezovaniji u usporedbi sa vodećim europskim državama, »povijesnim« članicama Europske unije, s razinama poreza višim od 20%, čak i za srednje niske mirovine.

ITALIJA-EUROPA. Kvantifikacija točnog iznosa poreza na bruto mirovinu nije lak zadatak. Uz visinu mjesečnog odbitka,

naplata poreza i odbitaka vezani su za bilo koji drugi prihod umirovljenika, za sastav i ekonomski položaj obiteljske jedinice, mjesto prebivališta, s obzirom na različitu težinu regionalnih i općinskih dodataka. Usporedba je teška, ali moguća, određivanjem tipičnih situacija. Spi Cgil iz Lombardije nedavno je to učinio, uspoređujući situaciju talijanskog umirovljenika s njemačkim, francuskim, britanskim, španjolskim i belgijskim umirovljenikom iste dobi. Ispada da, samo Belgijanac, i samo ako živi sam, bez uzdržavanih osoba, plaća više poreza (ali to je zanemariv iznos) od Talijana. A usporedba s francuskim, njemačkim i umirovljenikom iz Ujedinjenog Kraljevstva je nemilosrdna, što

pokazuju podaci u tablici koju vidite na ovoj stranici.

UMIROVLJENICI I OBITELJ. Unatoč nebrojenih poteškoća ne samo ekonomske prirode, 6 milijuna umirovljenika, više od jednog od tri, ekonomski pomaže svojim obiteljima s ukupnim izdacima od oko 10 milijardi eura godišnje. Mnogo je manje onih koji dobivaju pomoć s obzirom da ima preko 14 milijuna umirovljenika, od ukupno 16 milijuna, koji ne primaju nikakvu financijsku potporu od bliskih srodnika. Samo 300 tisuća umirovljenika, od dva milijuna koji primaju financijsku potporu, istu dobivaju kontinuirano. Navedeni podaci proizlaze iz istraživanja »Snovi i potrebe umirovljenika« koje su

za nacionalnu manifestaciju od 16. studenog proveli Fondacija Di Vittorio i Tecnè za Spi-Cgil: brojevi koji pokazuju kako veliko porezno opterećenje i smanjenje kupovne moći ne sprječavaju talijanske umirovljenike da nastave imati važnu ulogu mreže socijalne sigurnosti. To se odnosi ne samo na ekonomske aspekte, već i na pomoć koju svakodnevno jamče stariji umirovljenici nemoćnim supružnicima i članovima obitelji, njih čak 3 milijuna na nacionalnoj razini, te kao temeljna podrška u pomoći kod odgoja i obrazovanja djece, kako predškolske tako i školske dobi. To je lijep odgovor, potkrijepljen brojkama, onima koji govore o konfliktu i generacijskom sukobu koji ne postoje.

Prihodi, dvije od tri mirovine su ispod i 1.500 eura bruto

Više od 6,5 milijuna umirovljenika s iznosom mirovine nižim od 1.000 eura bruto mjesečno, a 64% ispod praga od 20.000 eura godišnje, uvijek bruto. To je, ažurirano na 2018. godinu, stanje dohotka talijanskih umirovljenika prema službenim podacima opservatorije INPS. Nešto viši je prosječni dohodak u Furlaniji-Juljskoj Krajini, ali i kod nas su bogati umirovljenici očito manjina. Čak 117 tisuća umirovljenika u ovoj regiji, točno trećina od ukupnog broja od 354 tisuće, živi s primanjima ispod

1.000 eura bruto, a 59% s manje od dvije tisuće eura bruto mjesečno. Te brojke je regionalni tajnik Spi Roberto Treu predstavio parlamentarcima Furlanije-Juljske Krajine, povodom sastanka održanog u studenom prije manifestacije od 16. studenog, naglasivši potrebu za smanjenjem poreza na mirovine, povratku na pravedni mehanizam revalorizacije mirovina i jačanje instrumenata za potporu niskim i srednjim mirovinama, poput četrnaest godišnjih isplata mirovine.

Prihod od državljanstva napreduje usporeno. Posebno za starije od 64 godine

Zaprimljeni broj zahtjeva za prihod od državljanstva je prešao milijun. Milijun, međutim, još nije premašen, ili je barem takvo stanje bilo početkom studenog, ako se podaci o isplatama uzmu kao referentni: ukupan broj korisnika uzevši u obzir i prethodno prihvaćene ali potom odbijene prijave, je 980 tisuća, od čega je samo 120 tisuća onih koji primaju mirovinu od državljanstva. Ova potonja je verzija prihoda od državljanstva rezervirana za obitelji sastavljene samo od osoba sa najmanje 67 godina. Stoga je, s obzirom na vrlo malobrojnu

publiku, potvrđena neučinkovitost te mjere koja je trebala omogućiti pomoć u teškim situacijama kod niskih i nižih od minimalnih mirovina. Rezultat je to velikih ograničenja koje je definirala Vlada prije usvajanja mjere. U Furlaniji-Juljskoj Krajini početkom studenog, Inps je popisao 11 tisuća korisničkih obitelji, od čega 1.950 s mirovinama od državljanstva. Prosječni iznos koji se isplaćuje u regiji je 406 eura za korisnike prihoda od državljanstva i 184 eura za one koji primaju mirovinu od državljanstva.

INTERVJU

VEIT HEINICHEN

«Virus antisemitizma? Italija neka obrati veću pažnju»

Njemački pisac nastanjen u Trstu: «Sramotne podjele na slučaju Segre. Oni koji minimaliziraju u zabludi su: desnice i populizmi su opasnost za demokraciju»

Riccardo De Toma

“Ne, antisemitizam nije rubni problem Italije. To je virus od kojeg ova država nikada nije bila imuna: kada je Mussolini objavio rasne zakone, 18. rujna 1938. u Trstu, Piazza dell'Unità bila je prepuna entuzijastične gomile. Mnogobrojne poslijeratne amnestije, uključujući i onu Togliattievu, pomogle su izbrisati sjećanje i odgovornost koju je Italija maskirala alibi-jem nacističke okupacije”. To su riječi njemačkog pisca Veita Heinichen. Nijemac, ali iz Trsta zaljubljen u Italiju i Trst, gdje živi više od dvadeset godina i gdje je napisao knjige koje su mu dale slavu i uspjeh, uspješan niz detektivskih priča u kojima glavnu ulogu ima inspektor Proteo Laurenti. Njega smo, pisca koji je uvijek spreman iskazati često i neugodne stavove o aktualnim pitanjima talijanskih i lokalnih zbivanja i politike, tražili stajalište o slučaju koji je doživotnu senatoricu Lilianu Segre stavio u središte pažnje kao cilj antisemitskih uvreda i prijetnji nakon njezina glasanja o podršci drugoj Conteovoj vladi. Svjedokinja strahota u logorima istrebljenja i među vrlo malo talijanskih Židova koji su iz njih izašli živi, Liliana Segre 89 godina, sada je prisiljena živjeti uz pratnju: priča koja ostavlja neizbrisivu mrlju na talijansku politiku i na čitavu zemlju.

Započnimo sa izravnim pitanjem: mislite li da bi slučaj Segre bio moguć u današnjoj Njemačkoj?

“Iskreno ne. Samo krajnje desna stranka poput Afd-a u Njemačkoj izražava stavove kojima je cilj minimizirati odgovornosti nacizma. Svi ostali, s druge strane, ne bi imali poteškoća glasati za prijedlog poput onog o počasnim državljanstvu senatorici Segre, a na čemu se je podijelilo općinsko vijeće u Trstu. Ono što se dogodilo sramota je za ovaj grad, moj grad, koji na taj način negira svoju sadašnjost i svoju veliku prošlost. Prošlost u kojoj je židovsko poduzetništvo igralo temeljnu ulogu, još od vremena Giuseppea Morpurga, čovjeka koji je osnovao Gene-

■ Veit Heinichen

rali 1831. godine. Štoviše, nije slučajno što su rasni zakoni iz 1938. proglašeni upravo u Trstu: oduzimanje državljanstva Židovima apatridima koji su ga stekli nakon mirovnog ugovora 1919. bila je prava čistka u redovima poslovne klase”.

Mnogi su, međutim, uvjereni da antisemitizam nikada nije bio rasprostranjen virus u našoj zemlji...

“Mislim da je to pogreška. Antisemitizam postoji u cijeloj Europi, iako s različitim stupnjevima i često na latentni način. To je virus koji se hrani populizmom, jer je ahistorijski i funkcionalan

je u potrazi za žrtvenim jarcem kojega marginalizirati i kazniti kao krivca za naše krize i neuspjehe. Nažalost, vjerujem da ni ljevica nije imuna, jer i u njenim redovima ima onih koji loše govore o Sorosu, jednako kao što to čine Orban i njegovi talijanski suradnici, bazirajući se i na činjenici da je on financijer židovskog podrijetla”.

Vratimo se trščanskom pokretu. Zar vam se ne čini apsurdnim da solidarnost sa žrtvom holokausta i antisemitskih uvreda i prijetnji danas mogu biti predmet političke podjele?

“Iskreno da, i smatram da je

Krimi koji je Trst učinio slavnim U veljači jedanaesti nastavak

Nijemac sa granice - rođen je nekoliko kilometara od granice sa Švicarskom i Francuskom - Veit Heinichen živi u Trstu od 1997., kad je imao četrdeset godina. U Trstu su smiještene i priče Protea Laurentija, inspektora porijeklom iz Kampanije koji je protagonist trilera po kojima je Heinichen postao poznat u Njemačkoj, gdje je Laurenti lik u uspješnom nizu televizijskih serijala, kao i u cijeloj Europi. Deset romana posvećenih njegovim istraživanjima, koje je u Italiji objavio E/O, a kojih će od veljače biti jedanaest kada izađe Borderless, politički triler koji započinje u saveznoj vladi u Berlinu,

a raspliće se kroz Viminale (talijansko ministarstvo unutarnjih poslova, op.pr.), Zagreb, Monako, naravno Trst, uz Grado i Porto Nogaro, u trideset godina dugom zapletu, koji ima kao zajednički nazivnik trgovinu oružjem koja povezuje protekli rat u bivšoj Jugoslaviji, s onim današnjim na tursko-sirijskoj granici.

“Ne samo misterija - objašnjava Heinichen - nego polazište za razmišljanje o ratu, o onima koji profitiraju igrajući se prljavo, o razlozima migracijskih tokova, korijenima ksenofobije i iskorištavanju od strane onih koji ih potpiruju i na njima profitiraju”.

u fašistički pozdrav, svastike na stadionima, rimske pozdrave, a da odgovorni nisu kažnjeni”.

U vašim knjigama, uključujući sljedeću koja izlazi, također se govori o imigraciji. Što mislite o onima koji predlažu rješavanje problema podizanjem zida na slovenskoj granici, kao što je to učinio i predsjednik regije Furlanija Julijska Krajina?

“Mislim da je to jedan od mnogih prijedloga koje su dali lažni proroci koji obećavaju jednostavna rješenja složenih problema. Ono što mi se čini groznim je da, uz sve navedeno, rasuđivanje pojedinaca to ne uzima u obzir u trenutku glasanja, nedostaje svijest da su demokracija i njena postignuća najveća vrijednost koju treba braniti. To je plod krize velikih popularnih stranaka koje su se odmaknule od biračkog tijela i napustile ga. Fenomen koji, kao što znamo, nije samo talijanski, već i europski”.

Što mislite, kako lijeve stranke mogu izaći iz tog zastoja?

“Ako je referenca na Demokratsku stranku, ja idem protiv struje: iskreno, nisam uvjeren u odabir da se u ovom trenutku treba usredotočiti na teme poput ius soli i ius culturae. Smatram da bi trebali imati hrabrosti suočiti se s velikim pitanjima ekonomije i rada, koji su pravi prioriteti, čak i više od okoliša. Kad vidim da jedan od dva radnika glasa za Ligu, čak i ako je član Cgil-a, iskreno, zabrinut sam. I još bih više bio da sam član sindikata”.

Regionalni odbor Spi Cgil FVG pruža punu solidarnost Liliani Segre

Regionalni odbor Spi Cgil iz Furlanije-Julijske Krajine, koji se sastao 12. studenoga, izrazio je potpunu solidarnost sa senatoricom Lilianom Segre, predmetom uvreda i prijetnji, te smatra izuzetno važnim osnivanje parlamentarne komisije za borbu protiv klime netolerancije i mržnje koja se proširila u našoj zemlji. Preživjela iz holokausta i aktivni svjedok talijanskog Shoaha, 89-godišnja Liliana Segre imenovana je za doživotnu senatoricu 19. siječnja 2018. od strane predsjednika Republike Sergia Mattarella.

Prošle se je godine u svom prvom senatorskom govoru, u kojem se suzdržala od iskazivanja povjerenja prvoj vladi Conte, prisjetila rasnih zakona i sjećanja na deportiranje, izjavljujući svoju čvrstu namjeru da se suprotstavi bilo kakvom diskriminacijskom zakonu

protiv nomadskih naroda i manjina. U rujnu 2019. godine odlučila je glasati za drugu vladu Conte, izjavivši u svom govoru da je “politika koja raspiruje mržnju uvijek dvostrana medalja koja također zapaljuje duše onih koji žive s bijesom i u očaju uslijed nelagoda koje doživljavaju uslijed krize, a to je opasno”.

Kako je podsjetio direktiv Spi Fvg, Liliana Segre je također predložila osnivanje parlamentarne komisije koja bi se bavila i kontrolirala slučajeve netolerancije, rasizma, antisemitizma i poticanja na mržnju i nasilje, taj prijedlog je odobren krajem listopada. Na Internetu, putem društvenih medija, prijetnje i uvrede protiv nje povećane su posljednjih tjedana, toliko da joj je početkom studenog milanski prefekt dodijelio pratnju.

Dva milijuna žrtava među starijima od 65 godina. Velikodušni kada su u pitanju pomaganje i pomoć, ne dobivaju isti tretman kad imaju potrebu za dobivanjem pomoći

Danas, nažalost, svakodnevno govorimo o drami nasilja nad ženama, od fizičkog i psihičkog zlostavljanja do ekstremnog nasilja i feminicida. Rizik je da o ovom vrlo važnom pitanju govorimo samo kad se zločin pojavi na stranicama crne kronike ili u povodu obilježavanja poput 25. studenog, Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama, koji u regiji karakteriziraju mnoge inicijative, na kojima je u velikoj mjeri sudjelovao i naš sindikat.

Čovjek se zapita zbog čega se, unatoč važnim i inovativnim zakonima za suzbijanje ove pojave, i pored tolikih mobilizacija žena i civilnog društva, situacija ne popravlja: stvarnost je da nam trebaju kulturne promjene ili teško da ćemo popraviti sadašnje stanje. Vrlo su dobrodošla stajališta velikog broja muškaraca koji sebe dovode u pitanje i pokušavaju ispraviti svoje ponašanje solidarizirajući se sa žrtvama zlostavljanja. Potrebno je intervenirati unutar obitelji, gdje se žena često ne poštuje, a često se zlostavlja pred djecom bez obzira na njihovu dob. Čak i u školama i odgojnim ustanovama na svim razinama sa problemom se treba suočiti u njenoj punoj kompleksnosti, bez pretvaranja žrtava u krivce, kao što se često događa.

Sve dok se žene optužuju da su izazivale muškarce svojim odijevanjem ili čak i jer su same izlazile noću, pogreška će se

Nasilje nad ženama, hitnost koja nikad ne jenjava

ponavljati, a nažalost čak je i sudstvo označilo žene odgovornima za provociranje nasilja ili poticanje silovanja zbog odjeće koju su nosile. Još se sjećamo presude plavih traperica, koja nas je toliko razljutila prije mnogo godina. Nevjerojatno je da nakon toliko borbe za osobnu slobodu, razvod, obiteljsko pravo, previše žena koje se odluče odvojiti od muža ili partnera to plaćaju praćenjem i uznemiravanjem, fizičkim nasiljem ili čak smrću.

No, nažalost, postoji oblik nasilja o kojem se mnogo ne govori, a koji je počinjen nad starijim ženama. Starije žene koje, kako godine prolaze, postaju krhke, često su bolesne i s niskim mirovinama, teškog življenja, ponekad depresivne te posljedično podložne fizičkom i psihičkom zlostavljanju. U Italiji ima više od 2 milijuna žena, starijih od 65 godina, koje su žrtve zlostavljanja, nasilja i prijevara, s velikim porastom u posljednjem desetljeću. Naravno

da žene žive duže od muškaraca, ali prečesto njihove godine postaju zahtjevne, s kvalitetom života koja nije dostojna tog imena. Govorimo o ženama koje su radile cijeli život, kod kuće ili izvan kuće, koje su pomogle obitelji, ne samo ekonomski, i držale ju u zajedništvu.

Žene su uvijek spremne pomoći svima, počevši od svojih roditelja, a posebice svojoj djeci, od najmlađih dana pa za čitav život, pomažući i njima i unucima financijski, dijeleći s njima i male mirovine. Ali često, kada više ne mogu pomoći, ali im je potrebna pomoć, počinju trpjeti fizičko i psihičko zlostavljanje, ponekad izložene riziku iluzornih rješenja poput alkohola ili kockanja. Pored mnogih starijih ljudi koji žive aktivno starenje, koji se bave sportskim aktivnostima, uživaju u odmoru i zabavljaju se te dobro žive preostale godine života, postoje i teške situacije i patnje za koje se ne možemo pretvarati da ih ne vidimo.

Kao Spi i kao žene iz sindikata mnogo smo se zauzeli za

zakonodavstvo koje favorizira aktivno starenje, ali ta prokleta ekonomska kriza koja zahvaća našu zemlju otežava život svima, pogoršava postojeće poteškoće i napetosti, pogoršava društvene odnose i obitelj. A mnoge starije žene, kad im je potrebna pomoć, iako se za njih još uvijek mogu brinuti kod kuće, prečesto bivaju odvedene u starački dom ili povjerene skrbnicima koji nisu uvijek pouzdani. Usamljenost i napuštenost mogu pogodovati manje ili više skrivenom nasilju kod kuće, možda u obliku pretjerane opskrbe sedativima, ili čak u kućama za odmor.

Mi žene SPI vrlo smo pažljive i osjetljive na ovo pitanje te ćemo se zajedno s drugim udrugama pokušati umrežiti u senzibiliziranju ustanova, također kroz tečajeve za zdravstvene radnike i njegovatelje, informativne kampanje za obitelji, susrete s građanstvom, borbe za opipljive ciljeve, kao što je uspostava »srebnog telefona« na koji se žene i starije osobe mogu obratiti za pomoć. To je tema koja zbog mnogih društvenih, socijalnih i zdravstvenih posljedica može i mora biti dio društvenog pregovaranja: obveza ne samo za Spi i žene u sindikatu, već i za cijelu konfederaciju, ako je istina kao što je i istina da, kako kaže naš ustav, svaki građanin ima pravo, od rođenja do smrti, na dostojanstven život i na poštivanje ljudskih prava.

Daniela Vivarelli

Regionalni tajnik Spi-Cgil

Furlanija-Juljska Krajina, loše plaćeni radni odnosi za 45 tisuća radnika, ali sindikat ostaje skeptičan prema minimalnoj plaći

Generalni sekretar Ces Visentini: "Rješenje nije prikladno za zemlje s jakim kolektivnim pregovaranjem" Slovensko iskustvo bilo je pozitivno: "Povećanje plaća zakonskim putem također je pogodovalo i rastu"

Loše plaćeni radni odnosi su nažalost sve raširenija pojava, čak i u Europi, ali prije svega u Italiji. A Furlanija-Juljska Krajina sigurno nije imuna. O tome se govorilo na raspravi »Minimalna plaća, prednosti i nedostaci«, koju je organiziralo Međuregionalno sindikalno vijeće (CSI) Fvg-Slovenija, održanoj u Trstu u dvorani Tessitori na Trgu Oberdan. Luca Visentini, generalni tajnik EKS-a, Europske konfederacije sindikata (EKS), bio je uključen u raspravu s Europskom komisijom o pitanju minimalnih plaća. »Europska konfederacija sindikata (Ces) -

rekao je Visentini - podupire zakonodavnu inicijativu Europske komisije koja ima za cilj jamčiti pristojnu plaću za sve europske radnike. Ali mora biti jasno da se zakonske minimalne plaće ne mogu nametati zemljama s učinkovitim sustavima kolektivnog pregovaranja poput Italije. Nova direktiva, naprotiv, mora podržati i pomoći u jačanju granskog kolektivnog pregovaranja i proširiti njegove dobrobiti na radnike koji danas nisu zaštićeni«. Potrebu za intervencijom Komisije, prema Visentiniju, nametnulo je »izvanredno stanje na području

plaća koje pogađa Europu, nakon deset godina smanjenja prava i demontaže kolektivnog pregovaranja zbog politika štednje i neregulirane globalizacije, temeljene uglavnom na konkurenciji po pitanju troškova rada, čemu se dodaje i problem atipičnih i nestalnih radnih odnosa koji nisu obuhvaćeni kolektivnim pregovaranjem i tradicionalnim pravima«.

»Što se tiče Furlanije Juljske Krajine - kazao je Roberto Treu, predsjednik Csi koji je koordinirao raspravu - s prosječnom razinom plaća malo nižom od nacionalne razine i 10% radnika

koji ne dosegnu prag od 8,40 €, u odnosu na 8 € nacionalnog decila kao najsiromašnijeg praga, možemo procijeniti barem 16% radnika koji su potencijalno zainteresirani za minimalnu plaću uzimajući kao referencu niži prag predviđen dvama prijedlozima na tu temu, a koji predviđaju 9 eura bruto po satu. Broj zaposlenih u regiji koji su potencijalno zainteresirani je 56 tisuća radnika, a smanjuje se na oko 45 tisuća ako izuzmemo vježbenike, uz pretpostavku moguće isključenosti ovih potonjih iz obuhvata zakona«.

Prema sindikatima Slovenije,

gdje je uspostavljena minimalna plaća, zakonodavne mjere ove vrste mogu imati povoljne učinke. »Povećanje minimalne plaće - rekao je Peter Majcen, predsjednik konfederacije KS90 - pogodovalo je rastu unutarnjeg tržišta i BDP-a«. Razmišljanje Lidije Jerkič iz ZSS-a, glavnog slovenskog sindikata, slično je. »Socijalni dijalog mora se spasiti i ponovo uspostaviti - istaknuo je, - ali ako poduzetnici ne priznaju ulogu sindikata i prava radnika na pristojnu plaću, minimalna plaća može biti odgovor koji će povećati plaće«.